

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 263/07-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť súdneho exekútora Mgr. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky pri vybavení jeho sťažnosti z 22. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť súdneho exekútora Mgr. K. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2007 faxom a 26. marca 2007 poštou doručená sťažnosť súdneho exekútora Mgr. K. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ministerstva

financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) pri vybavení jeho sťažnosti z 22. novembra 2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že podaním z 27. apríla 2006 sťažovateľ požiadal Daňový úrad P. konajúci z poverenia Daňového úradu K. (ďalej len „daňový úrad“), aby prerušil vykonávanie daňovej kontroly u sťažovateľa a v jej vykonávaní pokračoval až po 12. júni 2006 z dôvodu, že sťažovateľ potreboval študijné voľno na prípravu na štátne záverečné skúšky, avšak súčasne chcel sťažovateľ využiť svoje právo v zmysle § 15 ods. 5 písm. b), c) a e) zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov (ďalej len „zákon o správe daní“) účinného v rozhodnom čase, a to byť osobne prítomný na rokovaní so svojimi zamestnancami, predkladať v priebehu daňovej kontroly dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia a vyjadriť sa ku skutočnostiam zisteným pri daňovej kontrole, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť, aby v protokole boli uvedené jeho vyjadrenia k nim.

Podľa tvrdenia sťažovateľa daňový úrad nezohľadnil jeho požiadavku na prerušenie daňovej kontroly a oznámením č. j. 709/320/15203/06 zo 4. mája 2006 (ďalej aj „oznámenie“) mu daňový úrad oznámil, že v daňovej kontrole bude pokračovať 12. mája 2006, pričom uvedené oznámenie daňový úrad doručoval iba k rukám JUDr. K., ktorý však zastupoval sťažovateľa podľa jeho tvrdenia iba v daňovom konaní, a nie však vo veciach daňovej kontroly. Na základe zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach podal sťažovateľ Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) sťažnosť, v ktorej okrem iného namietal, že postupom daňového úradu pri doručovaní oznámenia bol porušený § 17 ods. 5 zákona o správe daní, pretože podľa jeho názoru malo byť predmetné oznámenie doručené priamo jemu.

Daňové riaditeľstvo listom označeným ako „*Oznámenie o vybavení sťažnosti*“ č. k. I/132/12088-78630/06/Je, Sŕ. č. 94/06 zo 14. novembra 2006 sťažovateľovi oznámilo, že „*uzatvára prešetrenú sťažnosť ako neopodstatnenú*“. Z dôvodu nespokojnosti sťažovateľa s výsledkom vybavenia jeho sťažnosti daňovým riaditeľstvom zaslal sťažovateľ

ministerstvu financií podanie z 22. novembra 2006 označené ako „*Sťažnosť – na nerešpektovanie ust. § 17 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. daňovými orgánmi*“.

Listom č. k. st'/2/2007-114 zo 4. januára 2007 ministerstvo financií sťažovateľovi oznámilo, že jeho sťažnosť v časti, v ktorej namieta porušenie svojich práv nezákonnou činnosťou daňových orgánov, nie je ministerstvo financií povinné vybaviť z dôvodu, že sťažovateľom namietané konanie daňových orgánov sa týkalo činnosti sťažovateľa ako súdneho exekútora „*a preto v danom prípade (...) porušenie Vašich práv a právom chránených záujmov ako fyzickej osoby (...) nebolo preukázané*“. Súčasne ministerstvo financií sťažovateľovi oznámilo, že jeho sťažnosť v časti, ktorá sa týka námietok voči konaniu zamestnancov daňových orgánov, postupuje na vybavenie generálnemu riaditeľovi daňového riaditeľstva z dôvodu nepríslušnosti konať, a vo zvyšnej časti týkajúcej sa námietok sťažovateľa proti rozhodnutiam daňových orgánov ministerstvo financií vrátilo sťažnosť na základe § 4 ods. 2 zákona o sťažnostiach späť sťažovateľovi.

V súvislosti s uvedeným sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Sťažovateľ je presvedčený o tom, že postupom Ministerstva financií Slovenskej republiky bolo porušené jeho právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky zakotveným v ustanovení § 46 ods. 1 Ústavy SR.

Z obsahu podania sťažovateľa zo dňa 22. 11. 2006 nepochybne, zrozumiteľne a jasne vyplýva, že sťažovateľ túto sťažnosť podáva ako daňový subjekt, do práv a právom chránených záujmov ktorého bolo zasiahnuté činnosťou orgánu verejnej správy. Ministerstvo financií SR však napriek ustanoveniu § 11 ods. 1 v spojení s ustanovením § 13 ods. 1 Zákona č. 152/1998 odmietlo vybaviť sťažnosť sťažovateľa, resp. uviedlo, že sťažnosť Ministerstvo financií SR nie je povinné vybaviť. Dôvody, ktoré ho k tomuto viedli, nie sú z listu zo dňa 4. 1. 2007 zrozumiteľné, pretože na jednej strane MF SR poukazuje v uvedenom liste na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) Zákona o sťažnostiach, na druhej strane, v nasledujúcom odseku uvádza „sa domnievam, že sťažnosť podávate ako fyzická osoba“. Ďalej sa v uvedenom liste uvádza, že namietané konanie sa týka sťažovateľa ako súdneho exekútora a MF SR uzatvára, že nie je povinné sťažnosť vybaviť.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, postupom Ministerstva financií SR pri vybavovaní sťažnosti sťažovateľa zo dňa 22. 11. 2006, bolo porušené.

Ústavný súd prikazuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky prerokovať sťažnosť sťažovateľa zo dňa 22. 11. 2006.

Ústavný súd zakazuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaného práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 40.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami povedané, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Uvedené platí v plnom rozsahu aj pre konanie v správnom súdnictve, v dôsledku čoho: „Ak navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nevyužije možnosť súdnej ochrany v správnom súdnictve podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku podaním správnej žaloby, nemožno tento postup nahradiť konaním pred ústavným súdom, ktorého právomoc je z tohto vylúčená“ (II. ÚS 60/01, II. ÚS 142/02, II. ÚS 199/02).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ nie je spokojný s postupom ministerstva financií s vybavovaním, resp. nevybavením jeho sťažnosti z 22. novembra 2006 na podľa neho nezákonný postup daňových orgánov (dňového úradu a daňového riaditeľstva) pri vykonávaní daňovej kontroly, konkrétne pri doručovaní oznámenia č. j. 709/320/15203/06 zo 4. mája 2006.

Podľa tvrdenia sťažovateľa ministerstvo financií tým, že odmietlo vybaviť jeho sťažnosť v súlade so zákonom č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach a bez uvedenia adekvátnych dôvodov iba konštatovalo, že sťažnosť „*nie je povinné vybaviť*“, zabránilo sťažovateľovi domáhať sa ochrany svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z toho, že v dôsledku prijatia zákona č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), bolo s účinnosťou od 1. januára 2003 zavedené do správneho súdnictva upraveného v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku aj ustanovenie § 250t, čím došlo k rozšíreniu princípu subsidiarity v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V ustanoveniach § 250t a § 250u OSP je upravený osobitný druh konania v správnom súdnictve, a to konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v rámci ktorého sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Uvedené konanie sa začne na základe žaloby, ktorej obligatórnou náležitosťou bude tvrdenie žalobcu, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným osobitným právnym predpisom, a to tým, že je v konaní nečinný. Za nečinnosť orgánu verejnej správy treba v podstate považovať jeho pasivitu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných priet'ahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví iba listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise. V poslednom prípade musí byť obsahom žaloby tvrdenie, že v konaní niet žiadnej prekážky na úkony správneho orgánu, a napriek tomu správny orgán nekoná, a toto nekonanie je nečinnosťou. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať.

Vzhľadom na uvedené ak sa sťažovateľ domnieva, že ministerstvo financií pri vybavovaní jeho sťažnosti z 22. novembra 2006 nepostupovalo podľa ustanovení zákona

o sťažnostiach a bezdôvodne odmietlo túto sťažnosť vybaviť (nečinnosť), je nepochybné, že mal možnosť obrátiť sa žalobou na nezákonný postup správneho orgánu (ministerstva financií) na všeobecný súd. Sťažovateľ využitie tohto prostriedku nápravy porušenia ním označeného základného práva v konaní pred ústavným súdom nepreukázal.

Keďže právomoc správneho súdnictva v danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2007